

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

A R R E S T

Nr. 196.105 van 16 september 2009

A. 165.567/VI-16.989

In zake: **1. de beroepsvereniging VERBOND DER BELGISCHE BEROEPSVERENIGINGEN VAN GENEESHEREN-SPECIALISTEN,**
2. MOENS Marc,

die woonplaats hebben gekozen bij
Mr. Eric THIRY, advocaat,
Hippolyte Boulengerlaan 49
1180 Brussel,

tegen:

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Vice-Eerste Minister en Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, belast met Maatschappelijke Integratie,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Luc DEPRE, Mr. Pierre SLEIGERS en
Mr. Bruno FONTEYN, advocaten,
Terhulpssteenweg 178
1170 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 29 augustus 2005 ingediende verzoekschrift, waarbij de beroepsvereniging VERBOND DER BELGISCHE BEROEPSVERENIGINGEN VAN GENEESHEREN- SPECIALISTEN en Marc MOENS de nietigverklaring vorderen van "het koninklijk besluit van 15 juni 2005 tot wijziging, met betrekking tot spoedhonoraria voor verstrekkingen van klinische biologie, van het artikel 26 van de bijlage bij het koninklijk besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 30 juni 2005";

Gezien de regelmatig uitgewisselde memoires van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer JANS, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 30 juni 2009, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 9 september 2009;

Gehoord het verslag van de heer LEWALLE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Eric THIRY, advocaat, die voor de verzoekende partijen verschijnt, en van Mr. Bruno FONTEYN, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer JANS, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep:

1. De artikelen 35 en 50 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, luiden als volgt in de versie die gold toen het bestreden koninklijk besluit is uitgevaardigd:

" § 1. De Koning stelt de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen vast, met uitzondering van de in artikel 34, eerste lid, 5°, b), c) en e) bedoelde verstrekkingen.

Die nomenclatuur somt die verstrekkingen op, bepaalt de betrekkelijke waarde ervan en stelt met name de toepassingsregelen ervan vast, alsook de bekwaamheid waarover de persoon dient te beschikken die gemachtigd is om elk van die verstrekkingen te verrichten. Zo nodig kunnen voor eenzelfde verstrekking verschillende tarieven gelden naargelang de zorgverlener al dan niet voldoet aan bijkomende voorwaarden, andere dan die betreffende de kwalificatie, die in de nomenclatuur worden vastgesteld. De nomenclatuur van de in artikel 34, eerste lid, 4/, voor zover het de implantaten of wagentjes betreft, en 5/, a), 19/ en 20/ bedoelde verstrekkingen wordt vastgesteld op grond van de aannemingscriteria die de Koning bepaalt en volgens welke die verstrekkingen kunnen worden ingedeeld in verschillende categorieën. Wat de verstrekkingen betreft die bedoeld zijn in artikel 34, eerste lid, 4°, voor zover het om implantaten of wagentjes gaat, 19° en 20°, hebben die aannemingscriteria betrekking op de

prijzen, op de kosten voor de verzekering en op de medische, therapeutische en sociale elementen. Die aannemingscriteria wat de in artikel 34, eerste lid, 5°, a), bedoelde verstrekkingen betreft, hebben betrekking op de prijzen, de geraamde volumes, de behandelingskosten van de farmaceutische verstrekking, het al dan niet onder octrooi zijn van het voornaamste werkzaam bestanddeel, de elementen van geneeskundige, epidemiologische, therapeutische en sociale aard. De aanneming van de in artikel 34, eerste lid, 5°, a), bedoelde verstrekkingen wordt ten minste om de vijf jaar herzien. Voor de in artikel 34, eerste lid, 5°, a), bedoelde verstrekkingen waarvoor reeds een terugbetaling bestaat, is de Technische farmaceutische raad bevoegd om de aannemingscriteria en de toepassing ervan te herzien. Deze herziening kan gebeuren voor een therapeutische klasse of groep van magistrale bereidingen volgens de Anatomical Therapeutical Chemical Classification vastgesteld onder de verantwoordelijkheid van het World Health Organisation Collaborating Center for Drug Statistics Methodology, of voor een afzonderlijke magistrale bereiding. Met betrekking tot de verstrekkingen, bedoeld in artikel 34, eerste lid, 4°, voor zover het wagentjes betreft, kan de Koning aparte aannemingscriteria vaststellen wanneer het product verhuurd wordt aan de rechthebbende.

De Koning legt de procedure vast die moet worden gevolgd door de bedrijven die de aanneming, een wijziging of de schrapping van een wagentje op de lijst van de vergoedbare producten vragen. Hij bepaalt bovendien de termijnen en de verplichtingen die moeten worden nageleefd in geval van een verzoek tot aanneming, wijziging of schrapping.

De Koning kan in genoemde nomenclatuur wijzigingen aanbrengen onder de in § 2 gestelde voorwaarden. De uit de nomenclatuur voortvloeiende tarieven zijn, voor alle beoefenaars van de geneeskunst, de maximumhonoraria die kunnen worden geëist voor de verstrekkingen die worden verleend in het raam van een georganiseerde wachtdienst.

De Koning omschrijft de in artikel 34, 11°, 12° en 13°, bedoelde verstrekkingen alsmede de voorwaarden waaronder de verzekering voor geneeskundige verzorging tegemoet komt in de kostprijs van die verstrekkingen.

De Koning omschrijft de voorwaarden waaronder de verzekering voor geneeskundige verzorging tegemoet komt in de kostprijs van de in artikel 34, 6°, en artikel 34, 18°, bedoelde verstrekkingen.

De Koning omschrijft de in artikel 34, 14° en 25° bedoelde verstrekkingen.

De terugbetaling van de in artikel 34, eerste lid, 5°, a), en d), 15°, 19° en 20° bedoelde verstrekkingen kan worden onderworpen aan een machtiging van de adviserende geneesheer. De Koning kan eveneens de voorwaarden vastleggen waaronder de adviserende geneesheer gemachtigd is om na te gaan of de afgeleverde verstrekkingen, bedoeld in artikel 34, eerste lid, 5°, a), en d), 15°, 19° en 20° die aanleiding hebben gegeven tot vergoeding, door de verstrekker werden voorgeschreven overeenkomstig de vastgestelde vergoedingsvoorwaarde. De Koning bepaalt de wijze waarop de zorgverstrekker beroep kan instellen tegen de beslissingen van de adviserend geneesheer.

De Koning omschrijft voor wat de in artikel 34, eerste lid, 5°, a) bedoelde verstrekkingen betreft, de procedure tot vaststelling van de vergoedingsbasis, waarbij de Technisch Farmaceutische Raad een voorstel formuleert, rekening houdend met de door Hem uit te werken elementen die onder meer betrekking hebben op de in de handel beschikbare verpakkingen, de verkoopprijs aan apotheker en gegevens over de verkochte hoeveelheden. Hij bepaalt de procedure voor de aanneming van deze verstrekkingen, voor de wijziging van de vergoedingsvoorwaarden en voor de ambtshalve herziening ervan, waarbij de Technisch Farmaceutische Raad een voorstel formuleert en aan Hem

meedeelt binnen een termijn van 180 dagen na de ontvangst van een volledig dossier, rekening houdend met de periodes van schorsing, gebaseerd op de door Hem uit te werken aannemingscriteria, respectievelijk herzieningscriteria. Hij bepaalt de voorwaarden en honoraria waaronder de verplichte verzekering tegemoet komt in de kosten van deze verstrekkingen, alsmede desgevallend de maximumhoeveelheden.

§ 2. De Koning kan wijzigingen aanbrengen in de in § 1 bedoelde nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen:

1/ op grond van het door de bevoegde technische raad op eigen initiatief geformuleerde voorstel, dat wordt voorgelegd aan de overeenstemmende overeenkomsten- of akkoordencommissie, die beslist over het doorsturen ervan aan het Verzekeringscomité en aan de Commissie voor Begrotingscontrole;

2/ op grond van het voorstel dat door de bevoegde technische raad wordt geformuleerd op verzoek van de Minister van de overeenstemmende overeenkomsten- of akkoordencommissie. Die voorstellen worden meegedeeld aan het Verzekeringscomité en aan de Commissie voor Begrotingscontrole;

3/ op grond van het door de bevoegde overeenkomsten- of akkoordencommissie, de Minister of het Verzekeringscomité uitgewerkte voorstel, waarvan de oorspronkelijke tekst behouden blijft of dat wordt gewijzigd nadat het voor advies is voorgelegd aan de bevoegde technische raad; dat advies wordt geacht te zijn gegeven indien het niet is geformuleerd binnen de termijn van één maand na het verzoek.

De onder punt 3/ bedoelde procedure kan worden gevolgd:

a) wanneer de bevoegde technische raad aan het onder punt 2° bedoelde verzoek tot voorstel geen gevolg geeft binnen de termijn van één maand na het verzoek;
b) wanneer de bevoegde technische raad een voorstel formuleert dat niet beantwoordt aan de in het onder punt 2° bedoelde verzoek vervatte doelstellingen; in dat geval moet de afwijzing van het voorstel van de bevoegde technische raad gemotiveerd zijn;

4/ op grond van de in artikel 51, § 3 vastgestelde procedure;

5/ op grond van de in artikel 68, § 1 vastgestelde procedure;

6/ met betrekking tot de in artikel 34, 5° bedoelde prestaties, op grond van het door de technische raad geformuleerde voorstel in het kader van een herziening van de toelating zoals bedoeld in § 1, tweede lid, dat wordt voorgelegd aan de overeenstemmende overeenkomsten- of akkoordencommissie, die beslist over het doorsturen ervan aan het Verzekeringscomité en aan de Commissie voor Begrotingscontrole.

Wanneer er voor het betrokken beroep geen technische raad is, worden de hiervoren bepaalde bevoegdheden uitgeoefend door de bevoegde overeenkomstencommissie.

[...]

HOOFDSTUK V. Betrekkingen met de zorgverleners, de diensten en de instellingen.

[...]

Afdeling II. Betrekkingen met de geneesheren en de tandheeldkundigen

Art. 50. § 1. De betrekkingen tussen de representatieve beroepsorganisaties van het geneesherenkorps en van de tandheelkundigen enerzijds en de verzekeringsinstellingen anderzijds worden geregeld door akkoorden.

[...]

§ 3. [...]

De geneesheren en tandheelkundigen die geen weigering tot toetreding tot de akkoorden betekend hebben, worden van rechtswege geacht tot die akkoorden te zijn toegetreden voor hun volledige beroepsactiviteit, behoudens indien zij aan de bevoegde Commissie, volgens de door de Koning te bepalen termijnen en regels, mededeling hebben gedaan van de voorwaarden inzake tijd en plaats, waaronder zij de daarin vastgestelde honorariumbedragen niet zullen toepassen.

[...]

§ 6. De akkoorden gesloten in de in § 2 bedoelde Commissies stellen inzonderheid de honoraria vast, die ten overstaan van de rechthebbenden van de verzekering nageleefd worden door de geneesheren en de tandheelkundigen die geacht worden tot de akkoorden toegetreden te zijn.

Zij stellen de voorwaarden vast inzake tijd, plaats, bijzondere eisen of economische toestand van de rechthebbenden, waarin die honoraria mogen worden overschreden. Die honoraria worden bepaald door het vaststellen van factoren waarmee de in artikel 35, § 1, bedoelde betrekkelijke waarden moeten worden vermenigvuldigd, met dien verstande dat de geneesheer of de tandheelkundige zijn honoraria vrij bepaalt voor de verstrekkingen die niet in de nomenclatuur zouden opgenomen zijn. [...]"

2. Artikel 58 van de wet van 27 april 2005 betreffende de beheersing van de begroting van de gezondheidszorg en houdende diverse bepalingen inzake gezondheid luidde als volgt in de versie die gold toen het bestreden koninklijk besluit is uitgevaardigd:

" § 1. Teneinde de globale begrotingsdoelstelling 2005 in de verzekering geneeskundige verzorging te realiseren kan de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de in dit artikel bedoelde maatregelen nemen. Deze maatregelen dienen ingang te vinden in de loop van het jaar 2005.

§ 2. In afwijking van de procedures bedoeld in de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994, kan de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad maatregelen nemen om:

1/ alle vormen van oneigenlijk gebruik en misbruik te bestrijden, en een efficiënte controle van de uitgaven te waarborgen, in en buiten de verzorgingsinstellingen;

2/ de tussenkomst van de verzekering en de toekenningsvoorwaarden en de bedragen die als basis dienen voor de berekening van de verzekeringstussenkomst voor de in artikel 34 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen gecoördineerd op 14 juli 1994 bedoelde geneeskundige verstrekkingen aan te passen.

Hiertoe kan Hij alle nuttige maatregelen nemen en aan voornoemde wet alle nuttige wijzigingen aanbrengen met het oog op het doorvoeren van de noodzakelijke besparingen ten einde:

1/ de regelen met betrekking tot het opmaken van de begroting geneeskundige verzorging en met betrekking tot de correctiemechanismen aan te passen;
2/ de regelen met betrekking tot het globaal budget van verstrekkingen verleend aan rechthebbenden in een ziekenhuis aan te passen;
3/ de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen te wijzigen in afwijking van de in artikel 35, § 2, van voornoemde wet van 14 juli 1994 gestelde voorwaarden;
4/ de bepalingen inzake de maximumfactuur vastgesteld op grond van het gezinsinkomen van de rechthebbenden en uitgevoerd hetzij door de verzekeringsinstellingen hetzij door de Administratie van ondernemings- en inkomensfiscaliteit aan te passen;
5/ de opdrachten en de rol van de Commissie voor Begrotingscontrole en de functie van de begrotings- en financieel adviseur te versterken;
6/ de opdrachten en de samenstelling van de adviesorganen inzake revalidatie en van de profielcommissies te verduidelijken en aan te passen;
7/ de persoonlijke aandelen te wijzigen voor de bezoeken en raadplegingen van algemeen geneeskundigen en van geneesheren specialisten in afwijking van de procedure vastgesteld in artikel 36 van voornoemde wet van 14 juli 1994;
8/ de procedures voor het wijzigen van de lijsten bedoeld in artikel 35bis en artikel 35ter van voornoemd wet van 14 juli 1994 te vereenvoudigen;
9/ de voorwaarden en de regels waarbij aan sommige geneesheren een voordeel wordt toegekend indien zij beantwoorden aan de kwalitatieve of kwantitatieve vereisten van medische praktijkvoering te wijzigen in afwijking van de procedure vastgesteld in artikel 36bis van voornoemde wet van 14 juli 1994;
10/ de regels met betrekking tot de gegevens en bescheiden die door de verstrekkers door de tarifieringsdiensten en door de verzekeringsinstellingen aan het Instituut moeten worden overgezonden aan te passen;
11/ de bepalingen met betrekking tot de in artikel 165, laatste lid, bedoelde vermindering van de verzekeringstegemoetkoming verschuldigd door de apothekers en de in artikel 191 van voornoemde wet van 14 juli 1994 bedoelde heffingen ten laste van farmaceutische firma's aanpassen;
12/ de procedure voor het vaststellen van aanbevelingen en indicatoren bedoeld in artikel 73, § 2, van voornoemde wet van 14 juli 1994 aan te passen;
13/ de verjaringstermijnen bedoeld in artikel 174 van voornoemde wet te wijzigen.

§ 3. In afwijking van voornoemde wet van 14 juli 1994 en van de wet van 25 april 1963 betreffende het beheer van de instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale voorzorg dienen voor de periode van 1 april 2005 tot 31 december 2005 de adviezen en voorstellen die verplichtend moeten worden ingewonnen of moeten worden geformuleerd uitgebracht worden binnen de door de minister vastgestelde termijn, die niet korter mag zijn dan een periode van acht dagen. Wordt het voorstel niet geformuleerd of het advies niet uitgebracht binnen de vastgestelde periode, worden ze geacht gegeven te zijn.

§ 4. De besluiten genomen krachtens dit artikel kunnen de van kracht zijnde wettelijke bepalingen met betrekking tot de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en met betrekking tot de verzorgingsinstellingen opheffen, aanvullen, wijzigen of vervangen.

§ 5. De besluiten genomen krachtens dit artikel kunnen de overeenkomsten bedoeld in artikel 23, § 3, van voornoemde wet van 14 juli 1994 aanvullen, wijzigen of vervangen.

§ 6. De in § 2 bedoelde besluiten worden voor hun bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*, medegedeeld aan de voorzitters van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de Senaat.

§ 7. De door dit artikel aan de Koning verleende machtiging treedt in werking op 1 april 2005 en vervalt op 31 december 2005.

§ 8. De besluiten genomen krachtens deze bepaling treden buiten werking op 31 december 2006 indien ze niet door de wetgever zijn bekrachtigd vóór die datum."

3. Artikel 15 van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen luidde als volgt in de versie die gold toen het bestreden koninklijk besluit is uitgevaardigd:

" Onverminderd de bepalingen van artikel 18, § 2 hebben de beoefenaars bedoeld bij de artikelen 2, 3 en 4, mits eerbiediging van de regelen van de plichtenleer, recht op honoraria of forfaitaire bezoldigingen voor de door hen geleverde prestaties.

Onverminderd de toepassing van bedragen welke eventueel zijn vastgesteld door of krachtens de wet of voorzien bij statuten of overeenkomsten waartoe de beoefenaars zijn toegetreden, bepalen deze vrij het bedrag van hun honoraria, onder voorbehoud van de bevoegdheid, in geval van betwisting, van de Orde waaronder zij ressorteren of van de rechtbanken. [...]"

4. Op 6 juni 2005 is de afdeling Wetgeving van de Raad van State verzocht om binnen een termijn van vijf werkdagen advies uit te brengen over een ontwerp van besluit dat geleid heeft tot het bestreden koninklijk besluit.

Op 9 juni 2005 is over dat ontwerp advies nr. 38.537/1 uitgebracht.

5. Het bestreden koninklijk besluit is vastgesteld op 15 juni 2005.

In dat besluit wordt als rechtsgrond vermeld artikel 35, § 1, van de voornoemde wet van 14 juli 1994 en artikel 58, § 2, tweede lid, 3/, van de wet van 27 april 2005.

Het besluit strekt inzonderheid tot het afschaffen van de spoedhonoraria voor verstrekkingen van klinische biologie en tot het invoeren van een uitvoeringsregel die bepaalt dat geen spoedhonoraria betaald dienen te worden voor dergelijke verstrekkingen van klinische biologie, zulks om te voorkomen dat de afschaffing van de spoedhonoraria aanleiding geeft tot een attest ten laste van de patiënt.

6. Bij brieven van 20 juni 2005 is dat koninklijk besluit "met toepassing van artikel 58, § 6, van de voornoemde wet van 27 april 2005" meegedeeld aan de voorzitters van Kamer en Senaat.

Het koninklijk besluit, dat in het Belgisch Staatsblad van 30 juni 2005 bekendgemaakt is, is op 1 juli 2005 in werking getreden;

Overwegende, wat de ontvankelijkheid betreft, dat de beroepsvereniging VERBOND DER BELGISCHE BEROEPSVERENIGINGEN VAN GENEESHEREN-SPECIALISTEN, de eerste verzoekende partij, aanvoert dat ze een groot aantal artsen-biologen overkoepelt; dat ze bij het verzoekschrift niet de notulen heeft gevoegd van de vergadering waarop de beslissing om in rechte op te treden genomen is door dat orgaan van haar dat bevoegd is om dit beroep in te dienen; dat evenwel uit de brief van 9 februari 2009 en de bijlagen ervan kan worden opgemaakt dat de beslissing om bij de Raad van State de vernietiging van het bestreden koninklijk besluit te vorderen genomen is door het daartoe bevoegde orgaan van de verzoekende partij; dat, wat dokter Marc MOENS betreft, gesteld dient te worden dat hij een specialist in de klinische biologie en de pathologische anatomie is die verbonden is aan een laboratorium van het IMELDAZIEKENHUIS te Bonheiden; dat hij een toereikend belang heeft om in rechte op te treden;

Overwegende dat de verzoekende partijen een eerste middel ontleen aan "schending van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid van artikel 3bis, ingevoegd bij artikel 4 van de wet van 4 augustus 1996"; dat ze betogen dat bij de bekendmaking van het bestreden koninklijk besluit verwezen is naar het advies van de Raad van State maar niet naar het verslag aan de Koning, dat het onmogelijk is na te gaan of de documenten aan de voorzitters van Kamer en Senaat zijn bezorgd, dat noch het verslag aan de Koning, noch het advies van de Raad van State gepubliceerd zijn, terwijl artikel 3bis van de voornoemde wetten op de Raad van State die publicatie verplicht maakt en artikel 58, § 2, tweede lid, 3/, van de wet van 27 april 2005 de Koning de bevoegdheid verleent om bij besluit vastgesteld na overleg in de ministerraad verscheidene maatregelen te treffen in het raam van de doelstelling van de wet;

Overwegende dat de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord aanvoeren dat het bestreden besluit steunt op een machtiging die bij artikel 58, § 2, tweede lid, 3/, van de wet van 27 april 2005 is toegestaan, dat daarbij wijzigingen zijn aangebracht in verstrekkingen van klinische biologie of in het verbod om voor dringende technische verstrekkingen in het kader van de klinische biologie extra honoraria te vragen, terwijl artikel 3bis van de wetten op de Raad van State niet is nageleefd, dat "hoewel in artikel 1 van het koninklijk besluit van 15 juni 2005 daadwerkelijk wordt vermeld dat wijzigingen worden aangebracht in artikel 17, § 1, 11/ bis (sic) van de bijlage bij het koninklijk besluit van

14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen, zulks niet wegneemt dat dit besluit heel specifiek steunt op de wet van 27 april 2005 betreffende de beheersing van de begroting van de gezondheidszorg en houdende diverse bepalingen inzake gezondheid, 'inzonderheid op artikel 58, § 2, tweede lid, 3/'", dat "in die bijzondere bepaling (§ 2) wordt voorgeschreven dat het net in afwijking van de procedures bedoeld in de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen is dat de Koning bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad verscheidene maatregelen kan nemen, waaronder een wijziging van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen "in afwijking van de in artikel 35, § 2, van voornoemde wet van 14 juli 1994 gestelde voorwaarden" (artikel 58, § 2, 3/)", dat het kader waarbinnen van de wet kan worden afgeweken dus nauwkeurig bepaald is en dat het feit dat een bijlage bij een koninklijk besluit, bij koninklijk besluit wordt gewijzigd, niet volstaat als rechtvaardiging voor de niet-naleving van de vormvoorschriften gesteld bij artikel 3bis van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

Overwegende dat artikel 3bis van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996, in de volgende bewoordingen is gesteld:

- " Art. 3bis § 1. De ontwerpen van koninklijke besluiten die de van kracht zijnde wettelijke bepalingen kunnen opheffen, aanvullen, wijzigen of vervangen, worden voorgelegd aan het met redenen omkleed advies van de afdeling wetgeving. Dat advies wordt samen met het verslag aan de Koning en het koninklijk besluit waarop het betrekking heeft, gepubliceerd.
De besluiten, het advies, het verslag aan de Koning en de tekst van de ontwerpen van besluiten die zijn voorgelegd aan de afdeling wetgeving, worden, voor hun bekendmaking in het Belgisch Staatsblad, medegedeeld aan de Voorzitters van de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat.
- § 2. Voor de ontwerpen van de koninklijke besluiten bedoeld in § 1 van dit artikel, kan de hoogdringendheid, bedoeld in § 1 van artikel 3, niet worden ingeroepen";

Overwegende dat blijkt dat het bestreden koninklijk besluit zijn rechtsgrond haalt uit artikel 58, § 2, tweede lid, 3/, van de wet van 27 april 2005, terwijl bij paragraaf 2, tweede lid, van dat artikel aan de Koning de bevoegdheid wordt opgedragen om in de wet van 14 juli 1994 alle nuttige wijzigingen aan te brengen, maar dat daaruit evenwel niet blijkt dat artikel 3bis van de gecoördineerde wetten op de Raad van State van toepassing zou zijn op elke rechtsregel waarvan de rechtsgrond of een van de rechtsgronden te vinden zou zijn in hetzelfde artikel 58, § 2, tweede lid, wanneer die rechtsregel, zoals in casu, er niet toe strekt een wet te wijzigen maar de bijlage bij een koninklijk besluit; dat het van weinig belang is dat

het bestreden koninklijk besluit genomen is in het kader van de procedure die afwijkt van die welke vastgesteld is bij artikel 35, § 2, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, en dat die afwijkende procedure ingesteld is bij dezelfde bepaling waarin aan de Koning de machtiging wordt verleend om de wet te wijzigen, aangezien de gewijzigde regeling een koninklijk besluit is; dat het eerste middel niet gegrond is;

Overwegende dat de verzoekende partijen een tweede middel ontleen aan schending van artikel 58, § 2, tweede lid, 3/, van de voormelde wet van 27 april 2005, "aan schending van het algemene rechtsbeginsel van behoorlijk bestuur afgeleid uit de ontstentenis van machtiging, alsook aan machtsoverschrijding"; dat ze beweren dat bij het bestreden besluit "wijzigingen worden aangebracht in de verrichtingen van klinische biologie of het verbod wordt opgelegd extra honoraria te vragen voor dringende technische verrichtingen in het kader van de klinische biologie" (sic), dat het verder gaat "dan een wijziging van de nomenclatuur zoals bepaald in onderdeel 3/ van artikel 58, § 2, tweede lid" en dat "het evenmin gaat om een nuttige wijziging die in de wet is aangebracht zoals voorgeschreven in de meer algemene bepaling vervat in paragraaf 2, tweede lid, van artikel 58";

Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord aanvoert dat bij het bestreden besluit een wijziging wordt aangebracht in "de nomenclatuur van de geneeskundige verzorging" waarbij de Koning overeenkomstig artikel 58, § 2, tweede lid, 3/, van de voormelde wet van 27 april 2005 "geen rekening behoefde te houden met de voorwaarden en procedures vastgesteld in artikel 35, § 2, van de ZIV-wet", dat degene die - zoals de verzoekende partijen - beweert dat "de bestreden regeling niet van dien aard is dat ze de noodzakelijke besparingen mogelijk maakt" de waarheid geweld aandoet, dat die bewering ontkracht wordt door het advies van de inspecteur van Financiën, waarin gewag wordt gemaakt van een besparing van 13.144.585,65 euro en dat het middel aldus "in rechte faalt en feitelijke grondslag mist";

Overwegende dat de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord betogen dat de verwerende partij alleen stelt dat bij het bestreden besluit een wijziging wordt aangebracht in de nomenclatuur van de geneeskundige verzorging "zonder een onderscheid te maken tussen hetgeen een wijziging van de nomenclatuur van de verstrekkingen is en hetgeen een wijziging van de verstrekkingen van klinische biologie is of een verbod tot het vragen van honoraria

in het kader van de klinische biologie, welk verbod ongewijzigd blijft", dat naar aanleiding daarvan evenmin nadere uitleg wordt verstrekt over het nut van de maatregel en alleen gewag wordt gemaakt van een besparing volgens de raming van de inspectie van Financiën;

Overwegende dat de verzoekende partijen een vierde middel ontlenen aan schending van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidsberoepen, en inzonderheid van artikel 15 van dat besluit; dat ze stellen dat volgens die bepaling beoefenaars van gezondheidsberoepen voor hun prestaties recht hebben op honoraria waarvan zij het bedrag vrij bepalen tenzij er krachtens de wet vastgestelde bedragen gelden, dat de bevoegdheid die bij artikel 58, § 2, van de wet van 27 april 2005 aan de Koning is opgedragen, beperkt is tot het wijzigen van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen, dat "het recht om, los van elke terugbetaling, honoraria te vragen alleen afhangt van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967", dat het bestreden besluit inzonderheid de volgende bepaling niet mag bevatten: "Voor de verstrekkingen inzake klinische biologie van artikel 3, § 1, van artikel 18, § 2, B, e) en van de artikelen 24, 32 en 33 wordt geen bijkomend honorarium voor 's nachts, tijdens het weekeind of op een feestdag verrichte dringende technische verstrekkingen betaald (artikel 1, 4/, a), van het bestreden besluit)";

Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord en in haar laatste memorie betoogt dat de verzoekende partijen gezondheidszorg en sociale zekerheid verwarren, dat "weliswaar niet kan worden ontkend dat de verstrekkingen in kwestie alleen door een arts kunnen worden geleverd in het raam van het koninklijk besluit nr. 78, maar de honoraria waarvan in de bestreden handeling sprake is, honoraria zijn voor terugbetaalbare verstrekkingen", dat het, zoals de verzoekende partijen zelf toegeven, los van de terugbetalingen is dat de vraag naar de wettigheid van de maatregel rijst en dat de verzoekende partijen de wettigheid van niet terugbetaalbare honoraria betwisten terwijl de bestreden handeling daarop geen betrekking heeft; dat bij artikel 1, 4/, a), van het bestreden besluit een wijziging wordt aangebracht in artikel 26, § 8, van de bijlage bij het koninklijk besluit van 14 september 1984, welke bepaling ertoe strekt de nadere regels te bepalen volgens welke de terugbetaling van de kosten voor geneeskundige verzorging verhoogd wordt voor dringende technische verstrekkingen 's nachts, tijdens het weekend of op een feestdag, dat die wijzigingsbepaling steunt op artikel 35, § 1, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994, dat de Koning bij de bestreden handeling besloten heeft om een afwijkende maatregel in te voeren die betrekking heeft op bepaalde soorten verstrekkingen van klinische biologie en dat

daar er geen enkele twijfel bestaat omtrent het feit dat de bestreden bepaling alleen dient tot bepaling van de wijze waarop de geneeskundige verstrekkingen terugbetaald worden door de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, die bepaling geenszins een schending inhoudt van de bepaling die in het middel wordt aangevoerd;

Overwegende dat de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord ervan akte nemen dat het omstreden besluit alleen betrekking heeft op terugbetaalbare verzorging, maar erop wijzen "dat de bewoordingen van inzonderheid artikel 1, 4/, van het bestreden besluit niet in die zin gelezen kunnen worden, aangezien daarin inzonderheid het volgende wordt bepaald: 'Voor de verstrekkingen inzake klinische biologie van artikel 3, § 1, van artikel 18, § 2, B, e), en van de artikelen 24, 32 en 33 wordt geen bijkomend honorarium voor 's nachts, tijdens het weekeinde of op een feestdag verrichte dringende technische verstrekkingen betaald'", dat "de wetgeving betreffende de sociale zekerheid voorbijgaat aan de bepalingen van het koninklijk besluit nr. 78 betreffende het recht op honoraria voor zorgverstrekking" en dat in de omstreden bepaling niets te vinden is van de uitleg in de memorie van antwoord naar luid waarvan het gaat om verzorging die niet terugbetaalbaar is en niet om een verbod op het vragen van honoraria;

Overwegende, wat het tweede en vierde middel betreft, dat het bestreden besluit strekt tot wijziging van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen, wat door de verwerende partij niet wordt betwist, en in het bijzonder tot wijziging van de parameters die nodig zijn voor het berekenen van de terugbetaling van de geneeskundige verzorging met betrekking tot verrichtingen van klinische biologie; dat dit besluit vastgesteld is op grond van artikel 35, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 alsook op grond van artikel 58, § 2, tweede lid, 3/, van de wet van 27 april 2005, dat volgens artikel 35, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994 de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen die verstrekkingen opsomt, de betrekkelijke waarde ervan bepaalt en met name de toepassingsregelen ervan vaststelt, alsook de bekwaamheid waarover de persoon dient te beschikken die gemachtigd is om elk van die verstrekkingen te doen; dat op basis van die nomenclatuur kan worden bepaald in hoeverre de ziekte- en invaliditeitsverzekering tegemoet komt in het ten laste nemen van de artsenhonoraria; dat de Koning, die bepaald heeft dat voor sommige verstrekkingen van klinische biologie geen extra honoraria wegens dringende technische verstrekkingen verschuldigd zijn, zich er niet toe heeft beperkt, zoals Hij daartoe gemachtigd is door artikel 35, § 2, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994, en

artikel 58, § 2, tweede lid, 3/, van de voormelde wet van 27 april 2005, een van de elementen te wijzigen vermeld in artikel 35, § 1, van de wet van 14 juli 1994, namelijk de betrekkelijke waarde van de geneeskundige verstrekkingen, de toepassingsregelen ervan en de vereiste bekwaamheid, maar een maatregel getroffen heeft waarbij hij de spoedhonoraria voor verstrekkingen van klinische biologie afschaft en aldus de bevoegdheid te buiten gaat die bij de voornoemde bepalingen aan Hem is opgedragen; dat het tweede middel evenwel ongegrond is doordat het niet ontleend is aan schending van artikel 35, § 2, van de gecoördineerde wet van 14 juli 1994, maar wel aan schending van artikel 58, § 2, tweede lid, 3/, van de voormelde wet van 27 april 2005, welke bepaling alleen een procedurele kwestie regelt, die overigens in het middel niet bekritiseerd wordt;

Overwegende dat de Koning, die in de nomenclatuur een bepaling heeft opgenomen die niet binnen de werkingssfeer ervan valt en betrekking heeft op honoraria, bij artikel 1, 4/, a), van het bestreden besluit artikel 15 van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 heeft geschonden, in welke bepaling aan zorgverleners de vrijheid wordt gelaten om het bedrag van hun honoraria te bepalen onder voorbehoud van de uitzonderingen die diezelfde bepaling bevat; dat het vierde middel gegrond is voor zover het ontleend wordt aan schending van die bepaling door artikel 1, 4/, a), van het bestreden koninklijk besluit;

Overwegende dat de verzoekende partijen een derde middel ontlenen "aan schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet en van het algemene beginsel van behoorlijk bestuur alsook aan machtsoverschrijding"; dat ze betogen dat artikel 58, § 2, van de wet van 27 april 2005 aan de Koning de mogelijkheid biedt verscheidene maatregelen te treffen die ertoe streken concrete gestalte te geven aan de algemene begrotingsdoelstelling 2005 in de verzekering voor geneeskundige verzorging maar Hem niet toestaat die maatregelen te treffen met schending van het gelijkheidsbeginsel en het beginsel van niet-discriminatie, dat in casu het bestreden koninklijk besluit zonder welke rechtvaardiging ook raakt "aan de legitieme rechten op bezoldiging van de geneesheren-specialisten in de radiologie" en dat "de bekritiseerde maatregelen houdende afschaffing en verbod vastgesteld zijn zonder rechtvaardiging op basis van enig objectief criterium waarmee een objectief beeld zou kunnen worden geschetst van zulke maatregelen met betrekking tot de beroepscategorie specialisten in de radiologie";

Overwegende dat de verzoekende partijen in hun memorie van wederantwoord betogen dat uit de uiteenzetting van het middel blijkt dat de wijzigingen van de verstrekkingen van klinische biologie of het verbod om extra

honoraria te vragen voor dringende technische verstrekkingen in het kader van de klinische biologie, vastgesteld zijn zonder rechtvaardiging op basis van een objectief criterium, dat het louter zoeken naar een besparing, die "niet ook steunt op objectieve criteria, die geen ongelijkheid onder verstrekkers van gezondheidszorg doen ontstaan en evenmin een ongelijkheid binnen dezelfde gespecialiseerde beroepscategorie van zorgverleners doen ontstaan, een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet oplevert", dat de verwerende partij geen enkele aanvullende rechtvaardiging geeft aangaande de redenen waarom het bestreden besluit in het bijzonder betrekking heeft op de wijzigingen van de verstrekkingen van klinische biologie, dat het feit dat twee andere besluiten eveneens besparingsmaatregelen bevatten, op zich de maatregelen die de bestreden handeling bevat niet objectief van aard kan maken;

Overwegende dat de verzoekende partijen er niet toe komen aan te geven in welk opzicht het bestreden koninklijk besluit, dat betrekking heeft op verstrekkingen van klinische biologie, een aantasting zou kunnen inhouden van "de legitieme rechten op bezoldiging van geneesheren-specialisten in de radiologie" en aldus een schending zou kunnen meebrengen van de bepalingen die in het middel worden aangevoerd; dat het derde middel ongegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt artikel 1, 4/, a), van het koninklijk besluit van 15 juni 2005 tot wijziging, met betrekking tot spoedhonoraria voor verstrekkingen van klinische biologie, van het artikel 26 van de bijlage bij het koninklijk besluit van 14 september 1984 tot vaststelling van de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Artikel 2.

Het meer gevorderde wordt verworpen.

Artikel 3.

Dit arrest zal bij uittreksel in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt worden.

Artikel 4.

De kosten, bepaald op 350 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op zestien september tweeduizend negen door:

Mevr.	DAURMONT,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
de HH.	LEWALLE,	staatsraad,
	NIHOUL,	staatsraad,
Mevr.	SCHMITZ,	griffier.

De Griffier

De Voorzitter

V. SCHMITZ

O. DAURMONT

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.